

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ทราบกันอย่างแพร่หลายว่า สื่อมวลชนในทุกวันนี้ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อใหม่ต่าง ๆ ล้วนเข้ามามีความเกี่ยวข้องกับเราทุกคนมากขึ้น ทั้งชีวิตการเรียน ชีวิตการทำงาน ตลอดจนการดำเนินชีวิตโดยรวม เพราะการสื่อสาร คือ สิ่งสำคัญท่ามกลางสังคมข่าวสารนี้เอง มนุษย์จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในหลากหลายมิติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ทำให้โลกของเราเสมือนหลอมรวมกัน เป็นโลกที่ไร้ซึ่งพรมแดนด้วยการสื่อสารนั่นเอง

สื่อมวลชนจึงทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็น “ผู้เฝ้าประตู” (Gatekeeper) ของสังคม โดยการทำหน้าที่ในการกำหนดหัวข้อข่าวสารที่สำคัญ หรือกำหนดวาระสารให้กับสาธารณชนได้รับรู้ และเห็นความสำคัญจากการเสนอหรือไม่เสนอข่าวสารในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะมีผลให้สาธารณชนเกิดความเห็นคล้อยตามตามว่าเรื่องนั้นเป็นหัวข้อหรือประเด็นที่มีความสำคัญหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้สังคมหรือสาธารณชนได้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ ที่ควรสนใจ หรือนำมาอภิปรายพูดคุยกัน ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดประชาคมและข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ เพื่อการแก้ไขในปัญหานั้น ๆ ได้ต่อไป

สื่อ “โทรทัศน์” ถือได้ว่าเป็นสื่อที่กลุ่มผู้ชมนิยมมากที่สุด อีกทั้งยังมีอิทธิพลสูงต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ในสังคม อาจเป็นเพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีคุณสมบัติดึงดูดความสนใจ ด้วยการรวมคุณสมบัติสื่อประเภทอื่น ๆ ไว้ในตัวเอง จึงทำให้โทรทัศน์มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดข่าวสารต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ภาพและเสียงที่นำเสนอออกมาสามารถที่จะสร้างแรงจูงใจในการติดตาม ตลอดจนความสามารถทางเทคนิคต่าง ๆ ทั้งนี้ในด้านของเนื้อหาสาระ การออกอากาศที่มีหลากหลาย ทำให้ผู้ชมสามารถที่จะเลือกรับชมได้ตามความต้องการ และความเหมาะสมของแต่ละบุคคล (วสันต์ อดิศักดิ์, 2533, น. 33)

โทรทัศน์ คือ สื่อประเภทหนึ่งที่สำคัญที่มีอิทธิพลมากในสังคม และคำกล่าวที่ว่า “เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า” คำพูดนี้เป็นคำพูดที่คุ้นหูใครหลายคน และยากที่จะปฏิเสธ สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน ให้เด็ก เยาวชน รวมทั้งครอบครัว เติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นทรัพยากรที่ดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป ทำให้ในปัจจุบัน

มีหลายภาคส่วนที่ให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานภาครัฐที่ได้ให้การส่งเสริมและการสนับสนุน ให้มีสื่อเพื่อการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว

สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เป็นสื่อมวลชนองค์กรหนึ่งที่มีหน้าที่ในการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาผ่านดาวเทียม โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิต พัฒนาและเผยแพร่ ออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน โรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับประชาชนทั่วไป

วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) คือ เพื่อสร้างความเสมอภาคในคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกโรงเรียนของสถานศึกษาในเมืองและชนบท รวมทั้งส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับคนไทยทั่วประเทศและเริ่มออกอากาศอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2537 เป็นต้นมา

นับตั้งแต่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้ดำเนินการแพร่ภาพรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2537 จวบจนปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย และเพื่อประโยชน์แก่ผู้ชมรายการของสถานีมากที่สุด สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2546 เรื่องการส่งเสริมการใช้สื่อเพื่อการพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและครอบครัว กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีนโยบายให้พัฒนาสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) โดยร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในการพัฒนาสถานี (ETV) ให้เป็นสถานีโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและครอบครัว โดย สสส.ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณให้กับเครือข่ายผู้ผลิตสื่อดีเพื่อเด็ก และครอบครัวในการผลิตรายการเพื่อการเรียนรู้ดังกล่าว และนำมาออกอากาศทางสถานีแห่งนี้ สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) จึงได้มีการปรับเปลี่ยนผังรายการให้เหมาะสมตามแนวคิดที่ว่า “ETV บ้านหลังใหญ่แห่งการเรียนรู้” และในปี พ.ศ. 2549 มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ ปรับผังรายการใหม่เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้โดยขยายเวลาออกอากาศจากวันละ 15 ชั่วโมง เป็นออกอากาศวันละ 16 ชั่วโมง โดยออกอากาศรายการใหม่ ตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2549 ระหว่างเวลา 06.00 - 22.00 น. เป็นต้นมา ปัจจุบันได้เพิ่มเวลากาออกอากาศอีกครั้งเป็นวันละ 18 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 06.00 - 24.00 น. ทั้งนี้ตั้งแต่ 1 มีนาคม 2552 เป็นต้นมา

ซึ่งกลุ่มเป้าหมายของสถานี (ETV) ได้แก่ เด็ก เยาวชน และครอบครัว นักเรียนตามหลักสูตรในระบบโรงเรียน นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไป

สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ทำการออกอากาศจากอาคารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ทำการเชื่อมสัญญาณการออกอากาศไปยังสถานีดาวเทียมไทยคม ถนนรัตนธิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี และเชื่อมสัญญาณการออกอากาศอีกครั้งไปยังสถานีดาวเทียมไทยคม อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี แล้วทำการบีบอัดสัญญาณขึ้นสู่ดาวเทียม และส่งสัญญาณกลับ ลงมายังสถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และเครือข่ายต่าง ๆ ตลอดจนบ้านผู้รับชมที่มีชุดรับอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมระบบดิจิตอล (Dstv)

ปัจจุบันสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ได้ดำเนินการออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาใน 5 ประเภท ดังนี้

1. รายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว

เป็นรายการที่ผลิตขึ้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เสริมพลังสมองให้แก่เด็กและเยาวชน สร้างครอบครัวไทยให้เข้มแข็งและพร้อมจะก้าวไปสู่สังคมแห่งสุขภาวะได้อย่างยั่งยืน

2. รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาส่งเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียน

เป็นรายการที่มีเนื้อหาความรู้ตามหลักสูตรการศึกษาในระบบโรงเรียน และรายการส่งเสริมความรู้ให้กับนักเรียน ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นสื่อเสริมสำหรับโรงเรียนในรายวิชาที่ขาดแคลนครูผู้สอนหรือเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาซับซ้อนหรือ ยากต่อการทำความเข้าใจ

3. รายการโทรทัศน์เพื่อเสริมการศึกษานอกโรงเรียน

เป็นรายการที่จัดเสริมการศึกษานอกโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเน้นเนื้อหาวิชาที่ยากต่อการทำความเข้าใจ ซึ่งจะคัดเลือกเนื้อหาที่ยากมานำเสนอในรายการโทรทัศน์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

4. รายการโทรทัศน์เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

เป็นรายการที่จัดและผลิตขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เช่น ครู ผู้บริหาร การศึกษา และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคลากรดังกล่าวได้รับความรู้ และได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

5. รายการโทรทัศน์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

เป็นรายการที่จัดขึ้นเพื่อให้ข่าวสารข้อมูลความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไป

สำหรับประโยชน์ของรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่มีต่อกลุ่มเป้าหมาย มีดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในระบบโรงเรียน และนักศึกษา กศน. เนื่องจากผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาที่ยากหรือซับซ้อนจากรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่นำเสนอด้วยเทคนิคและรูปแบบที่น่าสนใจ ครู/อาจารย์มีสื่อการสอนที่ช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยมีการวิจัยและทดลองที่ยืนยันได้ว่าสื่อโทรทัศน์ สามารถช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้

2. เพิ่มทักษะและประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนสำหรับครู เนื่องจากครูผู้สอนจะได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการสอนจากวิทยากร ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่นำเสนอทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)

3. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาตามอัธยาศัยหรือรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับประชาชน โดยจะเน้นเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน เช่น กฎหมายน่ารู้ การส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การส่งเสริม และพัฒนาอาชีพ รวมทั้งการดูแลสุขภาพอนามัย เป็นต้น

4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ และกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ จากโครงการพัฒนาบุคลากรทางไกลซึ่งสามารถช่วยให้รัฐประหยัดทั้งงบประมาณ และระยะเวลาในการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานในลักษณะการจัดประชุม อบรม หรือสัมมนา

5. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยจะนำเสนอรายการที่มีคุณภาพเพื่อการเรียนรู้ของเด็กในวัยต่าง ๆ รวมถึงครอบครัวเพื่อให้เป็นบ้านหลังใหญ่แห่งการเรียนรู้

ในส่วนของการแพร่ภาพและออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เป็นการแพร่ภาพในระบบสัญญาณดาวเทียม ซึ่งผู้ชมรายการสามารถที่จะรับชมรายการของสถานี (ETV) ได้ 4 ช่องทาง ดังนี้

1. มีชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมไทยคม 5 ระบบ KU Band
2. รับชมผ่านทางอินเทอร์เน็ต ที่ <http://www.etvthai.tv>
3. รับชมทาง True Vision ช่อง 96
4. รับชมทางเคเบิลทีวี (ทั้งนี้ช่องที่ออกอากาศเป็นไปตามที่แต่ละบริษัทเป็นผู้กำหนด)

สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเป็นประจำทุกวัน ตั้งแต่เวลา 06.00 – 24.00 น. ดังนี้

- ช่วงเช้า 06.00 – 08.00 น. เป็นรายการสำหรับเด็กเล็ก
- ช่วงกลางวันและบ่าย 08.00 – 11.00 น. และ 13.00 – 15.00 น. เป็นรายการเสริมการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน
- ช่วงเที่ยง 11.00 – 12.30 น. เป็นรายการสร้างสรรค์ของเด็กวัยเรียน และวัยรุ่น
- ช่วงเย็นและกลางคืน 18.00 – 24.00 น. เป็นรายการสนุกและสร้างสรรค์เหมาะสำหรับครอบครัว
- ช่วงเวลาอื่น ๆ (ตามความเหมาะสม) เป็นรายการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และรายการสำหรับประชาชน

ด้านการพัฒนารายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่ผ่านมา ตามที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ระหว่างปี 2549 – 2550 เพื่อระดมผู้ผลิตรายการที่สนใจการพัฒนาสื่อเพื่อเด็กมาทำรายการบรรจลงในผังรายการนั้น ทำให้สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) มีรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่หลากหลายมากขึ้น สสส.ได้ให้ทุนสนับสนุนผู้ผลิตรายการ และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) มีความพยายามที่จะทำการประชาสัมพันธ์เชิงรุกมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สถานีเป็นที่รู้จักแก่ประชาชนทั่วไป เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง ดังนั้นสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งผลิตสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ออกมาในหลากหลายประเภท ทั้งในส่วนที่ผลิตขึ้นเอง และผ่านสื่อมวลชน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่มุ่งผลิต พัฒนาและเผยแพร่สื่อออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายในระบบโรงเรียน นอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับประชาชนทั่วไป

จากรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2551 ได้สรุปให้เห็นการทำงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ในภาพรวมในปีงบประมาณ 2551 ที่ผ่านมาว่าสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ได้จัดทำ ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เครือข่ายผู้ผลิตรายการเด็ก เยาวชนและครอบครัว มหาวิทยาลัย

ธุรกิจบัณฑิตย์ เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย เป็นต้น เพื่อร่วมกันรณรงค์ และสร้างกระแส เพื่อยอมรับและการเข้ามามีส่วนร่วมของสังคมในสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษากระทรวง ศึกษาธิการ (ETV) ด้วยการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ เช่น ยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายสนับสนุนการ ประชาสัมพันธ์รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) โดยการจัดเวทีสัญจรไปยังสถานศึกษาใน 5 ภูมิภาคทั่วประเทศ ดังนี้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จังหวัดหนองคาย ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงราย ภาคใต้ที่จังหวัดระนอง ภาคตะวันออกที่จังหวัดตราด และภาคกลางที่จังหวัดสมุทรสงคราม นอกจากนี้ได้จัดนิทรรศการเคลื่อนที่ไปยังพื้นที่สาธารณะ ต่าง ๆ อาทิ เมืองทองธานี ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ห้องสมุดชอยพระนาง ห้องสมุดมารวย ศูนย์การค้าเอสพานาส เป็นต้น ทำให้ในปีนี้เป็นปีแห่งการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ให้กลุ่มเป้าหมายได้รู้จักและสามารถ เข้าถึงสื่อแห่งการเรียนรู้มากขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานีวิทยุ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ให้เป็น Free TV ที่สามารถรับชมได้ในช่องทางเดียวกับสถานีวิทยุ โทรทัศน์ทั่ว ๆ ไป

สำหรับสื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ใช้นั้น สามารถ แบ่งได้เป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ สื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ผลิตขึ้นเอง และสื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ประชาสัมพันธ์ผ่าน สื่อมวลชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ผลิตขึ้นเอง

เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อของสถานีเอง ประกอบด้วย 5 สื่อหลัก ดังต่อไปนี้

1.1 สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานี (ETV) ที่มีหลากหลายรูปแบบ เนื้อหาโดยรวมของสื่อสิ่งพิมพ์จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายการ วัน เวลาการออกอากาศของรายการ เพื่อการรับชมรายการได้ตามความต้องการ การประชาสัมพันธ์สถานีให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น รวมทั้งข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะของการแจกเอกสาร ตามสถานที่ที่ได้จัดกิจกรรมเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์รายการโทรทัศน์เพื่อศึกษารายการ ต่าง ๆ ที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) โดยนักเรียนนักศึกษาและ ประชาชนทั่วไปสามารถที่จะรับสื่อสิ่งพิมพ์เหล่านี้ได้หลากหลาย ด้วยการติดต่อขอรับเอกสารได้ที่ สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้ในวันและเวลาราชการ (รักษา ตันทวุฑฒ, สัมภาษณ์,

2 กุมภาพันธ์ 2552) โดยสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) มีทั้งหมด 5 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 1.1
แสดงประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์	จำนวนผลิต
แผ่นพับประชาสัมพันธ์	5,000 แผ่น
โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์	10,000 แผ่น
เอกสารแนะนำสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)	4,000 เล่ม
คู่มือการรับชมรายการ	50,000 เล่ม
ตารางออกอากาศ	85,000 แผ่น
จดหมายข่าวจอแก้ว	3,000 เล่ม

ข้อมูลจาก : แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2551 ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และแผนการใช้จ่ายเงินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประจำปี 2551

1.2 สื่อวิทยุกระจายเสียง เป็นอีกสื่อประชาสัมพันธ์หนึ่งที่สถานี (ETV) ใช้แต่เป็นเพียงการฝากข่าวเพื่อประชาสัมพันธ์ผ่านทางสถานีวิทยุศึกษา คลื่นความถี่ FM 92 MHz และ AM 1161 KHz เท่านั้น โดยมีจำนวน 15 เรื่องหลัก ๆ และทำการออกอากาศทุกวันจำนวนวันละไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง เนื้อหาโดยรวมของสื่อวิทยุกระจายเสียง จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์เชิญชวนรับชมรายการ วัน และเวลาการออกอากาศของรายการในทุก ๆ วัน รวมทั้งประชาสัมพันธ์เรื่องสื่อการศึกษา ชุดรายการเสริมการศึกษาในโรงเรียนว่ามีเจ้าหน้าที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาในรูปแบบของ DVD และ VCD เพื่อให้ผู้ฟังสามารถที่จะรับชมรายการได้ตามความต้องการ รวมทั้งข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ด้วย (รักษา ตันทุซโซ, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2552)

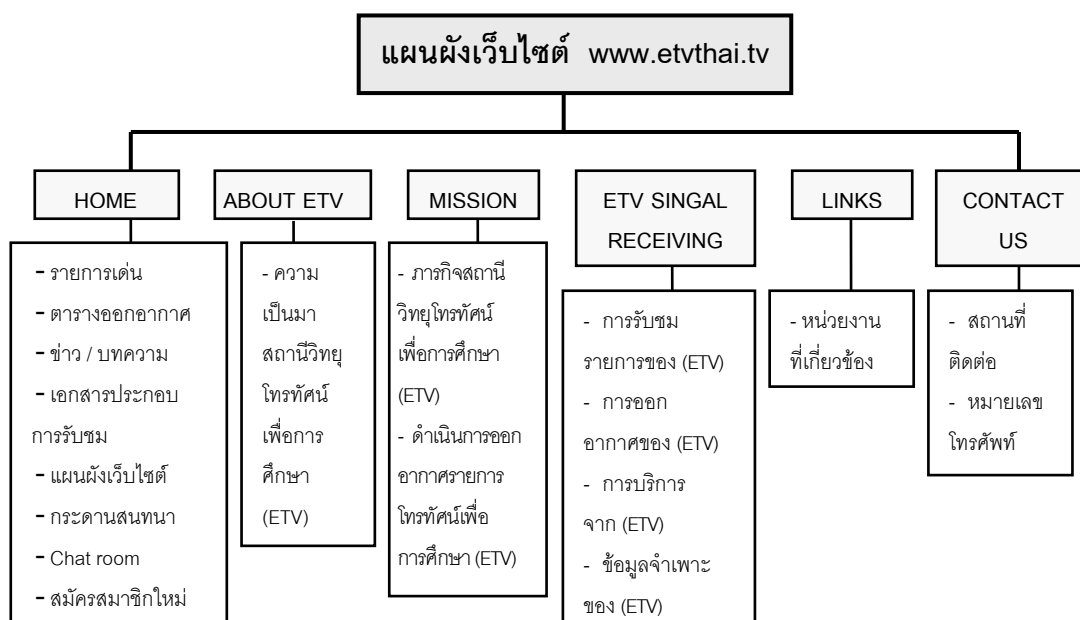
1.3 สื่อวิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านรายการที่ออกอากาศในสถานีเอง ประกอบด้วยเนื้อหาโดยรวมของสื่อวิทยุโทรทัศน์จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์รายการ วัน เวลาการออกอากาศของรายการในแต่ละวัน โดยจัดทำเป็นสไลด์สั้น ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงรายการต่าง ๆ ที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เพื่อเป็นการแนะนำเชิญชวนให้ผู้ชมได้รู้จัก และสามารถที่จะรับชมรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้ตามความต้องการ นอกจากนี้มี

การสอดแทรกสารคดี สาระความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้ชมในช่วงค้นรายการโดยสื่อวิทยุโทรทัศน์ เพื่อการประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) มีทั้งหมด 2 ประเภท คือ สปอต ประชาสัมพันธ์รายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) นำเสนอค้นระหว่างรายการหลัก จำนวน 30 สปอต และผู้ประกาศแจ้งรายการประจำวันและนำมาร้อยรวมกับรายการสารคดีเพื่อแทรก สาระความรู้ต่าง ๆ ระหว่างรายการหลัก และมีการนำเสนอ 6 ช่วงต่อวัน (รักษณา ตันทวุทโฒ, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2552)

1.4 สื่อใหม่ เป็นสื่อประชาสัมพันธ์หลักสื่อหนึ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) คือ เว็บไซต์ www.etvthai.tv ซึ่งเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ รายละเอียดต่าง ๆ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) อันได้แก่ ข่าว / บทความ เอกสาร ประกอบการรับชม แผนผังเว็บไซต์ กระดานสนทนา ประเภทรายการ ตารางออกอากาศ เพื่อการ รับชมรายการได้ตามความต้องการ อีกทั้งยังมี Pop Up ต่างๆ และเกมส์ออนไลน์จำนวน 2 เกม ที่เป็นการเพิ่มความน่าสนใจให้แก่ช่องทางมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในเว็บไซต์ยังสามารถที่จะรับชมรายการ สดรับชมรายการย้อนหลังได้ รวมทั้งข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ทั้งกิจกรรมที่เสร็จสิ้นไปแล้ว ให้ได้รับทราบ และกิจกรรมใหม่ที่จะจัดขึ้น เพื่อเป็นการเชิญชวนให้ผู้เข้าชมเว็บไซต์ได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดขึ้น โดยประชาชนทั่วไปสามารถสมัครเป็นสมาชิกของสถานี (ETV) ได้ผ่านทางเว็บไซต์ เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งของบ้านหลังใหญ่แห่งการเรียนรู้ และรับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรม และในด้านการสื่อสารผ่านเว็บไซต์นี้ยังมีการสื่อสารสองทาง ซึ่งสมาชิก ของสถานี (ETV) สามารถที่จะตั้งกระทู้ถาม และตอบได้โดยจะมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้ตอบข้อสงสัย ต่าง ๆ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อใหม่นี้ก็เพื่อให้สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เป็นที่รู้จัก มากขึ้น (ลัดดา มะลิทอง, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2552) โดยมีแผนผังเว็บไซต์ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1

แสดงแผนผังเว็บไซต์ www.etvthai.tv

ข้อมูลจาก : เว็บไซต์ www.etvthai.tv

1.5 สื่อกิจกรรม สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) โดยการจัดเวทีสัญจรไปยังสถานศึกษาใน 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงราย ภาคใต้ที่จังหวัดระนอง ภาคตะวันออกที่จังหวัดหนองคาย ภาคตะวันออกที่จังหวัดตราด และภาคกลางที่จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 5 ครั้ง และจัดนิทรรศการเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) และประชาสัมพันธ์รายการร่วมกับภาคีเครือข่ายจำนวน 18 ครั้ง ทั้งนี้เพื่อสร้างความเป็นที่รู้จักแก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งสร้างความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับภารกิจของสถานีให้มากยิ่งขึ้น

1.6 สื่อบุคคล คือ บุคลากรของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ผู้ทำหน้าที่ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นสื่อหนึ่งที่ใช้สำหรับงานประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ประกอบด้วย การเป็นพิธีกร การเป็นเจ้าหน้าที่ประจำชุดกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ซึ่งบุคลากรของสถานีเหล่านี้จะเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ผู้ที่มาร่วมงานกิจกรรม เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับสถานีอย่างถูกต้อง ตลอดจนตอบข้อซักถามอื่น ๆ รวมทั้งการให้ข้อมูลผ่านทางโทรศัพท์เมื่อมีผู้สอบถามข่าวสารมายังสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ซึ่งจะให้บริการในวัน และเวลาราชการ ซึ่งบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้ก็จะเป็นผู้ให้ข้อมูล

ตอบคำถามข้อสงสัยต่าง ๆ ตลอดจนประชาสัมพันธ์กิจกรรมดี ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้มาติดต่อให้ได้ รับทราบ (รักษา ตันฑุฑโฒ, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2552)

2. สื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน

เป็นการประชาสัมพันธ์อีกช่องทางหนึ่งที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เลือกใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์สถานี และรายการให้เป็นที่ยอมรับแก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งในการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนนี้ มีเพียงสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทอย่างเดียว ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ผังตารางออกอากาศทางหนังสือพิมพ์ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ เดลินิวส์ ข่าวสด และคมชัดลึก โดยลงข่าว ทุกวัน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ลงนิตยสาร Go Genius นิตยสารเล่มโปรดและวารสารสร้างสุขที่เป็นของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ รวมจำนวนฉบับละ 12 ครั้งต่อปี ซึ่งเนื้อหาโดยรวมของสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นสื่อภายนอกองค์กรนี้จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายการ วันที่ออกอากาศ และเวลาการออกอากาศของรายการ เพื่อการรับชมรายการได้ตามความต้องการ และนับเป็นการประชาสัมพันธ์รายการรวมทั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น (รักษา ตันฑุฑโฒ, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2552)

จะเห็นได้ว่า ที่ผ่านมาสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ก็ได้มีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ แต่ยังไม่มีการประเมินผลในด้านนี้ มีเพียงแต่การสำรวจข้อมูลของ Truehits.net ซึ่งเป็นเว็บไซต์ให้บริการตรวจสอบสถิติการเยี่ยมชมเว็บไซต์ โดยสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ (สบทร.) ภายใต้ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ที่ได้สำรวจผู้เข้ามาใช้บริการเว็บไซต์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) พบว่าเป็นเว็บไซต์ที่มีผู้นิยมเข้ามาใช้บริการในหมวด ข่าว สื่อ สถานีโทรทัศน์ รายการโทรทัศน์ เป็นลำดับที่ 13 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2551) และจากการรวบรวมจำนวนผู้เข้าชมรายการผ่านทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ตั้งแต่เดือนกันยายน 2548 จนถึงเดือนมีนาคม 2552 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,182,366 คน เมื่อดูจากตัวเลขของผู้เข้าชมรายการผ่านทางเว็บไซต์ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) และผู้ที่ เป็นสมาชิกของสถานี (ETV) นับได้ว่าเป็นตัวเลข ที่ยังไม่มากนัก ซึ่งทั้งนี้ เป็นเพียงข้อมูลที่บ่งบอกถึงผู้ที่เข้าชมผ่านเว็บไซต์เท่านั้น ทำให้ในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ได้คำนึงว่า กลุ่มเป้าหมายคือผู้รับชมรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) มีจำนวนไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งประเทศ แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลที่ได้นำเสนอเป็นเพียงจำนวนผู้ชมส่วนหนึ่งเท่านั้น มิได้หมายรวมถึง ผู้ชมที่รับชมรายการจากเคเบิลทีวี True Vision และจานรับ

สัญญาณดาวเทียม แต่ยังไม่เคยได้มีการสำรวจจำนวนผู้เข้าชมจากช่องทางดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของช่องทางการรับชมไม่สามารถรับชมได้เหมือนกับสถานีโทรทัศน์ทั่วไป (ช่อง 3, 5, 7, 9, สทท.และทีวีไทย) (รักษา ดัณฐวฑูตโธม, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2552)

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายว่างานประชาสัมพันธ์มีความสำคัญต่อทุกองค์การทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน การประชาสัมพันธ์จะเข้ามามีบทบาทในรูปแบบการดำเนินงานที่แตกต่างกันตามลักษณะขององค์การ แต่โดยทั่วไปแล้วงานประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นการสื่อสารในรูปแบบหนึ่งนั้น มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงาน เพราะจะเป็นส่วนช่วยเสริมให้การดำเนินงานหลักขององค์การประสบความสำเร็จตามเป้าหมายละวัตถุประสงค์อย่างราบรื่น สำหรับสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) งานประชาสัมพันธ์จึงเป็นภารกิจหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะทำให้รายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เป็นที่รู้จักในวงกว้างและเข้าถึงยังกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายทราบถึงประเภทรายการที่นำเสนอ ตารางเวลาการออกอากาศ ผังรายการ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) จัดขึ้น

สำหรับที่ผ่านมามาสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้มีการทำวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิผลรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ดังกล่าวมาโดยตลอดหากแต่การประเมินผลที่ผ่านมาจะเป็นในส่วนของ การประเมินเรื่องคุณภาพของรายการที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ให้ทุนสนับสนุนเท่านั้น ยังไม่มีการศึกษาหรืองานวิจัยใดๆ ในด้านการวัดความสำเร็จของการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ก็เพื่อให้การประชาสัมพันธ์ที่เป็นหัวใจหลักในการที่จะทำให้รายการที่ดีเหล่านี้เป็นที่รู้จักในวงกว้างเพื่อให้เข้าถึงยังกลุ่มเป้าหมายอันได้แก่ เด็ก เยาวชนที่เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ กลุ่มครอบครัวที่เป็นหน่วยสังคมหนึ่งที่เป็นส่วนเสริมในการเรียนรู้ดังกล่าว ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจใคร่รู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์เสริมความรู้และประสบการณ์ที่มีประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง

สื่อประชาสัมพันธ์ จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะสามารถนำข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ไปยังกลุ่มเป้าหมาย ทำให้การเลือกใช้สื่อประชาสัมพันธ์จำเป็นต้องมีการนำไปใช้อย่างเหมาะสมและตรงกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการส่งไปเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายนั้น ๆ ได้อย่างแท้จริง

การดำเนินงานที่ผ่านมามาสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ยังไม่มีการประเมินหรือศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์เลย เพื่อให้การดำเนินการประชาสัมพันธ์ของสถานีเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิผล

สื่อประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ว่าเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึงหรือไม่ และเกิดประสิทธิผลเพียงใด โดยมุ่งศึกษาถึงพฤติกรรม的开รับสื่อประชาสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ทศนคติที่มีต่อสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) และพฤติกรรมการรับชมรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการวางแผนการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) อย่างเหมาะสมต่อไป ตลอดจนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการตอบสนองเจตนารมณ์ ของกระทรวงศึกษาธิการอย่างแท้จริง ที่มุ่งเน้นผลิตรายการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็ก เยาวชนและครอบครัว

ปัญหำนำในการศึกษา

1. ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) อย่างไร
2. ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความรู้เกี่ยวกับสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) อย่างไร
3. ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีทัศนคติอย่างไรต่อสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)
4. ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมในการรับชมรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรม的开รับสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้ของประชาชนในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการศึกษา

1. ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ต่างกัน จะมีความรู้เกี่ยวกับสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) โดยรวม แตกต่างกัน
2. ความรู้ของประชาชนในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)
3. ทัศนคติที่มีต่อสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) หมายถึง สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์ หมายถึง ผลจากการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสถานี (ETV) ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานี (ETV) ที่มีต่อความรู้ของประชาชนในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับสถานี (ETV) ซึ่งจะมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อสถานี (ETV) และพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของสถานี (ETV) ตามลำดับ

สื่อประชาสัมพันธ์ หมายถึง เครื่องมือหรือช่องทางในการถ่ายทอดข่าวสารจากสถานี (ETV) ไปยังกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

1. สื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ผลิตขึ้น
 - 1.1 สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ แผ่นพับ โบสเตอร์ เอกสารแนะนำสถานี (ETV) คู่มือการรับชมรายการ ตารางออกอากาศและจดหมายข่าว จอแก้ว
 - 1.2 สื่อวิทยุกระจายเสียง ได้แก่ ข่าวกึ่งเพื่อประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุศึกษา (FM 92 MHz และ AM 1161 KHz)
 - 1.3 สื่อวิทยุโทรทัศน์ ได้แก่ สปอตประชาสัมพันธ์รายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV และผู้ประกาศประชาสัมพันธ์รายการประจำวัน และนำมา ร้อยรวมกับรายการสารคดีเพื่อแทรกสาระความรู้ต่าง ๆ คั่นระหว่างรายการหลัก
 - 1.4 สื่อใหม่ ได้แก่ เว็บไซต์ www.etvthai.tv และเว็บไซต์อื่น ๆ

2. สื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน

2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ข่าวประชาสัมพันธ์ผังตารางออกอากาศทางหนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ คมชัดลึก และข่าวสด ข่าวประชาสัมพันธ์ลงนิตยสาร Go Genius นิตยสารเล่มโปรด และวารสารสร้างสุข

การเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานี (ETV) โดยจะพิจารณาถึง

1. ประเภทของสื่อประชาสัมพันธ์ที่เปิดรับ
2. เหตุผลที่เปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ

2.1 เหตุผลด้านเนื้อหา

- 2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับรายการ
- 2.1.2 วัน เวลาการออกอากาศของรายการ
- 2.1.3 กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานี (ETV) จัดขึ้น
- 2.1.4 ข่าวเกี่ยวกับการศึกษา

2.2 เหตุผลด้านคุณสมบัติของสื่อ

- 2.2.1 เปิดรับได้ง่าย สะดวก
- 2.2.2 มีลักษณะเหมาะสมกับตนเอง
- 2.2.3 ตรงกับความสนใจกับตนเอง
- 2.2.4 มีลักษณะเด่น ให้รายละเอียดได้ดี และน่าสนใจ

ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง (Facts) ที่ได้รับเกี่ยวกับสถานี (ETV) จากการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ใน 3 ด้าน คือ

1. ความรู้ด้านกิจกรรม
2. ความรู้ด้านการดำเนินงานของสถานี
3. ความรู้ด้านประเภทรายการที่ออกอากาศทางสถานี

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อสถานี (ETV) จากการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ใน 3 ด้าน คือ

1. ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารของสถานี (ETV)
2. ด้านภารกิจของสถานี (ETV)
3. ด้านรายการที่ออกอากาศและช่องทางการออกอากาศของสถานี (ETV)

พฤติกรรมกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) หมายถึง พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของสถานี (ETV) จะพิจารณาถึงความบ่อยครั้งหรือความถี่ในการเปิดรับ และระยะเวลาที่รับชมในแต่ละครั้งเท่านั้น

ขอบเขตในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)” มุ่งศึกษาเฉพาะประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป มีระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ตั้งแต่เดือน มกราคม -เมษายน 2552

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ทศนคติที่มีต่อสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ตลอดจนพฤติกรรมกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
2. ทราบว่าสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทใดมีประสิทธิผลมากที่สุดในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเกิดการรับรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมกรรมการรับชมรายการ
3. เป็นแนวทางแก่สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ในการเลือกใช้สื่อประชาสัมพันธ์ได้อย่างเหมาะสม และตรงกลุ่มเป้าหมาย
4. เพื่อการพัฒนาแผนประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ต่อไป